

PROCEDURA P-10
OKREŚLENIE EFETÓW UCZENIA SIĘ, MONITOROWANIE
I WERYFIKACJA OSIĄGANÝCH PRZEZ STUDENTÓW EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

I. Cel procedury.

Celem procedury jest zapewnienie poprawnego toku postępowania w zakresie opiniowania i określania (zatwierdzania) efektów uczenia się oraz sposobów monitorowania i weryfikacji osiąganých przez studentów efektów uczenia się.

II. Zakres procedury.

Przedmiotem niniejszej procedury są zasady i sposoby postępowania związane z opiniowaniem oraz określaniem (zatwierdzaniem) efektów uczenia się dla poszczególných programów kształcenia, zaliczeniem przedmiotów i egzaminów semestralnych, monitorowaniem i weryfikacją zakładanych i osiąganých przez studentów efektów uczenia się oraz dokumentowaniem i archiwizowaniem realizacji założonych efektów uczenia się.

III. Treść procedury.

1. Określanie (zatwierdzanie) efektów uczenia się dla danego programu kształcenia.

1. Rekomendacje w zakresie określenia efektów uczenia się dla danego programu kształcenia przygotowuje Komisja Programowa i Jakości Kształcenia.
2. W przygotowywaniu projektu efektów uczenia się przez Komisję Programową i Jakości Kształcenia uczestniczą studenci oraz interesariusze zewnętrzni (w tym przedstawiciele pracodawców oraz absolwenci).
3. W przypadku, gdy dany kierunek prowadzony jest zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej, zakładane efekty uczenia się dla obu tych form są takie same.
4. W przypadku, gdy dany kierunek studiów prowadzony jest zarówno na poziomie pierwszego, jak i drugiego stopnia, efekty uczenia się dla studiów II stopnia są efektami pogłębionymi i poszerzonymi w stosunku do efektów z poziomu niższego.
5. W procesie określania efektów uczenia się dla danego kierunku uwzględnia się:
 - a) obszarowe efekty uczenia się,
 - b) wzorcowe efekty uczenia się (jeśli takie zostały określone),
 - c) misję i strategię rozwoju Uczelni,
 - d) potencjał badawczy Uczelni,
 - e) potencjał kadrowy Uczelni,
 - f) zaplecze dydaktyczne Uczelni,
 - g) potrzeby rynku pracy wynikające z opinii interesariuszy zewnętrznych oraz prowadzonych badań losów absolwentów,
 - h) wzorce krajowe w zakresie danego kierunku kształcenia,
 - i) wzorce międzynarodowe w zakresie danego kierunku kształcenia,
 - j) wnioski uczestników procesu kształcenia, w tym wnioski studentów zgłaszane w tym zakresie.
6. Efekty uczenia się określone dla danego programu kształcenia są podstawą tworzenia jego pozostałych elementów.
7. Określone dla poszczególných przedmiotów/modułów przedmiotowe efekty uczenia się są spójne z kierunkowymi efektami uczenia się.
8. Efekty uczenia się powinny być formułowane w sposób czytelny.
9. Efekty uczenia się powinny być formułowane w taki sposób, aby możliwe było stwierdzenie, czy zostały one osiągnięte przez studenta, tzn. aby możliwe było stwierdzenie stopnia ich osiągnięcia w postaci oceny lub zaliczenia.
10. Zatwierdzenia efektów uczenia się dla danego kierunku dokonuje Senat Uczelni.
11. Po zatwierdzeniu efektów uczenia się dla danego kierunku przez Senat, Rada Wydziału przyjmuje i kieruje do wdrożenia program kształcenia (opis określonych przez Senat spójnych efektów uczenia się oraz opis procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia tych efektów, wraz z przypisanymi do poszczególných modułów tego procesu punktami ECTS) oraz plan studiów.
12. Określone dla kierunku efekty uczenia się realizowane są w ramach poszczególných przedmiotów/modułów przewidzianých w planie studiów. Każdy z przedmiotów/modułów realizuje część efektów uczenia się w taki sposób, żeby w rezultacie końcowym uzyskane zostały wszystkie efekty uczenia się założone w programie dla danego kierunku.

2. Monitorowanie i weryfikacja efektów uczenia się – postanowienia ogólne.

1. Monitorowanie i weryfikacja efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.
2. Monitorowanie osiąganych przez studentów efektów uczenia się prowadzone jest na różnych etapach kształcenia, poprzez: bieżącą obserwację i ocenę pracy studenta w trakcie realizacji przedmiotu (np. aktywność, projekty, prezentacje, itd.), praktyk zawodowych, seminarium dyplomowego i proseminarium (jeśli jest przewidziane w programie studiów), egzaminów z poszczególnych przedmiotów, egzaminu dyplomowego, przygotowania pracy dyplomowej, itd.
3. Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla poszczególnych przedmiotów/modułów określone są w sylabusach.
4. Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych praktykom zawodowym jest określony przez Regulamin Praktyk.
5. Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych pracy dyplomowej i egzaminowi dyplomowemu określają Zasady Dyplomowania.

3. Obowiązki nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne.

1. Nauczyciel akademicki przedmiotu jest zobowiązany do opracowania i złożenia sylabusu modułu/przedmiotu, w którym określa się warunki i wymogi sprawdzania realizacji założonych przedmiotowych i kierunkowych efektów uczenia się.
2. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia z danego przedmiotu, podczas pierwszych zajęć w semestrze, podaje studentom informacje odnośnie efektów uczenia się zakładanych dla przedmiotu oraz kryteriów oceny i formy zaliczenia przedmiotu.
3. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia z przedmiotu kończącego się egzaminem podaje studentom podczas pierwszych zajęć w semestrze informacje dotyczące formy egzaminu, kryteriów oceniania i źródeł wiedzy i/lub materiałów dydaktycznych, z których student może korzystać przygotowując się do egzaminu.
4. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest zobowiązany do realizacji programu kształcenia w sposób umożliwiający osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych w sylabusach przedmiotów/modułów.
5. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest zobowiązany do monitorowania osiąganych przez studentów efektów uczenia się w ramach prowadzonego przedmiotu, zgodnie z przyjętymi w sylabusie wymogami sprawdzania realizacji efektów uczenia się.
6. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia jest zobowiązany do przekazywania Dziekanowi informacji dotyczących realizacji efektów uczenia się zakładanych dla danego przedmiotu/modułu (prace etapowe studentów).

4. Dokumentowanie i archiwizowanie realizacji założonych efektów uczenia się.

1. Prace etapowe/zaliczeniowe/egzaminacyjne studentów potwierdzające zdobycie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się są archiwizowane przez okres jednego roku akademickiego, po realizacji efektów uczenia się przypisanych dla danego przedmiotu w celu dokonywania cyklicznych przeglądów.
2. Archiwizacja obejmuje wszystkie wskazane w sylabusie formy i sposoby weryfikacji efektów uczenia się.
3. Prace mogą być przechowywane w wersji papierowej lub elektronicznej.
4. Jeżeli oceny są zróżnicowane, nauczyciel może przechowywać pojedyncze prace odpowiadające każdej ocenie. W przypadku braku zróżnicowania ocen nauczyciel przechowuje wszystkie prace.
5. Prace etapowe/zaliczeniowe/egzaminacyjne studentów potwierdzające zdobycie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się są po upływie każdego semestru akademickiego zbierane w teczki przedmiotowych.
6. Teczka przedmiotowa zawiera:
 - a) zestawienie ilościowe ocen,
 - b) sylabus przedmiotu,
 - c) wypełniony arkusz WEU (arkusz weryfikacji efektów uczenia się), wraz z rekomendacjami dotyczącymi np. sposobu weryfikacji efektów uczenia się, treści kształcenia, wymagań dotyczących zaliczenia przedmiotu itd.
 - d) czysty test/zestaw pytań z przyjętą punktacją/kryteriami oceny,
 - e) prace studentów potwierdzające realizację na zajęciach efektów uczenia się opisanych w sylabusach, w formie prac pisemnych studentów, zadań realizowanych samodzielnie lub w grupie, zadań i ćwiczeń, projektów, slajdów z prezentacji, testów, kolokwium, egzaminów, zestawów pytań ustnych itp.,

7. W przypadku zaliczeń i egzaminów ustnych nauczyciel akademicki przygotowuje wykaz zadawanych pytań zgodnych z założeniami opisanymi w sylabusie danego przedmiotu.
8. W przypadku zaliczeń i egzaminów pisemnych nauczyciel akademicki przygotowuje wzory testów/kolokwiów lub innych form pisemnych egzaminów i zaliczeń zgodnych z założeniami opisanymi w sylabusie danego przedmiotu.
9. W przypadku innych form zaliczeń przedmiotu (projektów, zaliczeń praktycznych, prezentacji, itd.) nauczyciel akademicki przygotowuje zestaw pytań/zagadnień/czynności niezbędnych do zaliczenia praktycznego, przygotowania projektu, prezentacji itd. zgodnie z założeniami opisanymi w sylabusie danego przedmiotu.
10. W przypadku oceny aktywności studenta na zajęciach, udziału w dyskusji, itp. należy przedstawić podstawowe informacje: kryteria oceny.
11. Teczka powinna być podpisana imieniem i nazwiskiem prowadzącego oraz wskazywać którego przedmiotu dotyczy (każdy przedmiot powinien zostać umieszczony w osobnej teczce).
12. Wyżej wymieniona dokumentacja powinna być przechowywana w Archiwum przez cały rok akademicki. następujący po roku od złożenia teczki.

5. Weryfikowanie realizacji założonych efektów uczenia się.

1. Weryfikacja realizacji założonych efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne i jest prowadzona na każdym etapie kształcenia.
2. Komisja Programowa i Jakości Kształcenia dokonuje analizy realizacji zakładanych dla przedmiotu/modułu efektów uczenia się na podstawie informacji uzyskanych od osób prowadzących przedmiot/moduł, z uwzględnieniem opinii studentów i interesariuszy zewnętrznych (jeśli takie zostały zgromadzone dla danego przedmiotu).
3. Komisja Programowa i Jakości Kształcenia dokonuje przeglądu, który opiera się m.in. na analizie sylabusów i prac etapowych/zaliczeniowych/ egzaminacyjnych studentów, wypełnionych arkuszy weryfikacji efektów uczenia się oraz innych dokumentów wskazanych przez Komisję Programową i Jakości Kształcenia (np. opinie nauczycieli akademickich, opiekunów praktyk, opiekunów prac dyplomowych, obrona pracy dyplomowej, wyniki badań dotyczących efektów uczenia się, wyniki badania losów zawodowych absolwentów, opinie studentów, opinie interesariuszy zewnętrznych, itd.).
4. Ocena Komisji Programowej i Jakości Kształcenia polega na weryfikacji zakładanych i osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, tj. sposobów realizacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, formy prowadzenia zajęć i metod dydaktycznych, formy zaliczenia przedmiotu, itd. Analiza dokonywana jest pod kątem właściwego doboru wszystkich tych elementów do zakładanych efektów uczenia się.
5. Na podstawie dokonanej analizy Komisji Programowej i Jakości Kształcenia przygotowuje krótkie podsumowanie zawierające ocenę weryfikacji efektów uczenia się i rekomendacje na kolejny rok akademicki. Mogą one stanowić punkt wyjścia do wprowadzania modyfikacji w programie kształcenia oraz sposobów monitorowania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.
6. Komisji Programowej i Jakości Kształcenia na podstawie wyników tych analiz może rekomendować zmiany w programie i efektach uczenia się oraz sposobach ich realizacji i monitorowania.

6. Wykorzystanie wyników analiz w zakresie monitorowania i weryfikowania osiągniętych przez studentów efektów uczenia się do doskonalenia programów kształcenia.

1. Na koniec każdego semestru Komisji Programowej i Jakości Kształcenia (przy możliwym wsparciu osób lub zespołów wskazanych przez Dziekana Wydziału) dokonuje przeglądu opisanego w w/w punkcie i opracowuje rekomendacje na kolejny rok akademicki (mogą one dotyczyć zmian w obszarze efektów uczenia się, ich monitorowania i weryfikowania, treści kształcenia dla poszczególnych przedmiotów, itd.) Jest to element składający się na okresowy przegląd programu kształcenia.
2. Wnioski z dokonanego przeglądu stanowią podstawę do wprowadzania modyfikacji w programie kształcenia oraz sposobów monitorowania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.
3. Wnioski z wyników przeprowadzonych analiz są przedstawiane na spotkaniach Rady Wydziału.
4. Wyniki analiz są wykorzystywane do doskonalenia programów kształcenia.
5. Dziekan wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację działań korygujących, naprawczych, doskonalących oraz określa harmonogram tych działań.
6. Każda korekta programu kształcenia wymaga zaopiniowania przez Radę Wydziału i zatwierdzenia przez Senat, przed rozpoczęciem roku akademickiego, w którym ma obowiązywać nowy program kształcenia.
7. Nauczyciel akademicki będący koordynatorem przedmiotu w zależności od wyników analiz i rekomendacji/wytycznych w zakresie działań naprawczych wprowadza zmiany w sylabusach.
8. Nauczyciel akademicki, w zależności od wyników analiz i rekomendacji/wytycznych w zakresie działań naprawczych wprowadzają zmiany w postępowaniu dydaktycznym.